

SÀI GÒN TẾT NÀY...

Phóng sự QUỐC MỸ

Tết có pháo, đó là một tập tục cổ truyền của nhân dân. Vui với pháo mà buồn cũng do pháo vì hằng năm có người đã phải vào làm nhà thương hoặc bị tử nạn để đến nỗi mất cả ăn Tết... Người ta ước tính số tiền "lãng phí" về pháo mỗi năm theo thời giá nếu lớt vừa phải, tiết kiệm được có thể xây đủ khoảng vài ngàn phòng học cho con em chúng ta - có nơi các cháu vẫn còn phải đến trường ba ba, ca bốn... Thành phố hiện giờ với số dân trên bốn triệu, những nhà hàng thiết yếu cung cấp cho bà con mỗi lần xuân tới không phải là chuyện đơn giản của mọi ngành, mọi giới. Được biết những gian hàng tư nhân Tết này xuất hiện khá nhiều so với Xuân Tàn Múi vừa qua. Năm nào cũng vậy, khu chợ Tết rộn ràng nhất phải kể đến Bến Thành, Bình Tây. Tại đây những mặt hàng quen thuộc Tết mà Xuân vẫn là mít, dưa hấu, cam quýt và hạt dưa. Ấy vậy chưa Tết mà một kí lạp xưởng đã hơn hai mươi ngàn đồng, một cặp gà ở trung tâm năm mươi ngàn... kể ra thì vừa túi tiền đối với người khá giả, ngược lại quá mắc mớ cho những ai lương ba cọc ba đồng. Hằng năm khu chợ Cầu Muối, Thái Bình, Bà Chiểu, Vườn Chuối, Nguyễn Tri Phương... hàng hóa không dồi dào bằng những nơi xưa kia nhưng cũng chẳng kém phần nhộn nhịp. Sự mua sắm của bà con lúc đầu bao giờ cũng rời rạc vì ngay trước Tết khá lâu có hủ giá cao hơn cũng thời gian này năm ngoái đến 4 - 50% và hơn thế nữa. Điều đó rất dễ hiểu bởi đồng tiền đã bị trượt giá, một số đồng nhân viên chức ở các cơ quan, xí nghiệp dù tiền thưởng Tết hằng là bao nhưng ít khi họ nhận được sớm sửa không đủ thời giờ mua sắm và đại bộ phận các tầng lớp dân cư thu nhập so với năm ngoái sút kém. Chuẩn bị từ nhiều tháng trước, các ngành ở địa phương đã bỏ ra không ít công sức phục vụ bà con vào dịp Tết này. Buồn bã nhất là phải kể đến "Hợp tác xã mua bán" vì khó dấu nổi với giới làm ăn ngoài quốc doanh, không ít địa phương đã cho giải thể hoặc nếu còn thì trở thành "tư thương hóa" hay tạm tổ chức heo hình thức "mua bán liên phường". Có tín hiệu đáng mừng là vào những ngày giáp Tết... người tiêu dùng ngả về hàng nội nhiều hơn năm ngoái. Bà con đã tự hào về một số mặt hàng của mình. Nguyên do được kể đến là sản phẩm liên tục cải tiến để có chất lượng cao hơn, một số xí nghiệp đã tăng năng xuất nhưng không làm phẩm chất hàng làm ra. Xen vào "cái vui" cũng có "cái buồn". Ông già Tư Cao ở quận 8, tuổi nghề cũng cao như tên của ông và bác Lâm Nhị tại quận 10 than thở với tôi:

- Nhiều năm qua thợ thủ công làm hoa vải chúng tôi phải vất vả để đối phó với hàng ngoại nhập, nếu không chúng

tôi chẳng có tiền mà ăn Tết.

Có Xuân phải có hoa, hằng năm chợ hoa ở đường Nguyễn Huệ và Châu Văn Liêm là biểu tượng cho cái đẹp của mùa Xuân Thành phố. Chơi sang có Tín Nghĩa, Hoàng Mỗn... vừa vừa thì đào từ ngoài Bắc đưa vào rồi mai ở tỉnh chờ lên... tiền bạc không được rủng rinh cho lắm thì sắm cà kiềng, trắc bá diệp, hướng dương, thuốc được, sống đời, vàng anh, lay-don, cúc, mồng gà, thủy tiên... Trước Tết bác Ba Thổ vừa làm nghề nông vừa là thợ trồng vườn ở ngoại thành trầm tư bảo tôi:

- Ước gì thuận buồm xuôi gió, rui ro có một vài cơn mưa bất chợt làm cho mai nở rộ trước buổi tàn Xuân, chúng tôi chỉ còn nước tàn rụi vốn liếng.

Ế ẩm nhất phải kể đến hàng sách báo trong những ngày năm cùng tháng tận. Trước Tết ít hôm coi như báo Tết hết bán vì người ta còn lo đi sắm sửa. Chị Hoài Thu một nhà giáo kiêm bán báo sạp ở đường Hùng Vương cười bảo tôi: "Tết nhất tui tui đọc xả láng chớng sách báo không bán hết cũng no đủ, mặc ai heo, chả, vịt, giò..." . Trại lại, anh Thân chủ sạp báo tại 513 đường Nguyễn Tri Phương ngay trước Ủy ban Mặt trận Tổ quốc quận 10 lại hỏi:

- Chúng tôi được khách quý mến nên không bao giờ ế ẩm...

Quả vậy, quày của anh bán đủ loại sách báo, lúc nào người mua cũng ra vào tấp nập. Cuối năm đi thăm tiêu biểu mỗi giới đồng bào nhưng đừng quên một số người ăn Tết không nhà, không cửa. Anh Bèo sửa xe trước số 84 Trần Huy Liệu, chép miệng nói:

- Lao động tui tui làm gì có lễ Tết, chính những ngày này chúng tôi hy vọng kiếm được tiền nhiều hơn cả. Bữa nào bình thì chỉ còn nước đi ăn meo, cũng nhờ vợ đi bán ve chai bù đắp vào. Tui tui thuộc diện "sửa xe lưu động"... chỗ nào đồng khách đóng đô, ế ẩm thì "sơ tán".

Anh chưa có con cái nên cuộc sống cũng đỡ khổ. Anh vẫn hồn nhiên, lúc nào cũng cười toét miệng:

- Ngày sửa xe, tối nằm vĩa hè, sống vẫn khỏe re...

Queo sang phía đường Lê Quý Đôn, tôi gặp ngay những tiểu gia đình sáng đi thu lượm bao ni lông vứt bỏ ở khắp nơi, trưa chiều tụ tập nhau về đây, lựa chọn, phơi phóng, cân lường để bán. Chị Nhậu trong số những tiểu gia đình kể trên cho tôi biết "bây giờ thứ này xuống giá chỉ 1500 đ/lk, ngày có nhiều, ngày có ít". Vậy mà vợ chồng chị cũng đủ chuẩn bị thu dọn tuốt tất cái lều vải đã rách nát để đón Xuân. Với cái tên này, tôi muốn biết khả năng "chè chén" của chị Nhậu, chị cười móm mém cái miệng tuy tuổi của chị độ chừng dưới bốn mươi:

- Hồi mới sanh, ông bà già đặt cho tui cái tên xấu xí như vậy để ma quỷ nó khỏi bắt chớ tên thật của tui là Phạm Thị Hồng Vân Tuyết Nga. Còn nhậu nhẹt một sơi cũng không hề biết.

Chị bảo "qua Tết vợ chồng chị không ở đây nữa mà đi Tây. Tôi bèn cười hỏi chị: "Chắc chị được gia đình bảo lãnh sang Pa-ri, Mạc-xây ở Pháp mà đành lòng bỏ cái nghề lượm lặt ni lông này?". Chị cười nắc nẻ như vừa trải qua một cơn nhậu:

- Dầu có, tui tui trở về Tây Ninh trồng cây, sản xuất... làm nghề này vừa bấp bênh vừa vất vả, chết vì nhiễm trùng có ngày... chưa biết bị Si da lúc nào cũng không hay (!)

Qua đường Công Chúa Huyền Trân, tôi gặp một thanh niên bảo tên là Thân ngồi trên tấm ván gỗ, được che nắng bằng tấm vải bố đang thu dọn vài ba bộ quần áo chẳng lành, mấy cái nồi niêu xoong chảo. Anh tâm sự với tôi: Năm nay là năm tuổi, phải đổi chỗ ở, di chuyển sang một vĩa hè khác xem Xuân "con khỉ" có hoan hí hơn "con dê" không ... chớ thời gian qua anh mần nghề đi lang thang lượm đồ phế thải... xúi quẩy quá...

Sài Gòn Tết... kể bao giờ cho hết??? Dắt nước còn nhiều khó khăn bởi vậy không phải mọi người đã hết khó khăn trong cuộc sống. Sau cơn mưa trời lại "RỰC SÁNG" chúng ta "VỮNG TIN" như vậy...